

verrichten eener keizersnede in het begin van het ontsluitingstijdperk zou ook mijns inziens een waagstuk zijn met het oog op atonische nabloedingen, wanneer wij niet in staat waren die atonie te voorkomen door reeds vóór de operatie een weeenopwekkend middel aan te wenden, bijv. in den vorm van onderhuidsche inspuitingen van goed geijkt extractum secalis cornuti.

De juistheid van de „gedachte” van dr. WESSELINK zou ik, vooralsnog, niet durven aanvaarden. „Krachtig blijvende nabloedingen bij een steenhard samengetrokken corpus uteri” heb ik maar zelden gezien. En dan was er altijd op zijn minst één scheur in de cervix. Meestal vond ik bij ernstige nabloedingen zoowel een scheur als een onvoldoende samentrekking en verminderde de bloeding, wanneer de baarmoeder zich beter samentrok. In mijn ervaring vind ik dan ook geen steun voor dr. WESSELINK's onderstelling, „dat de bloedtoevoer naar het onderste baarmoedersegment des te krachtiger moet zijn, naarmate door sterker samentrekking van het corpus uteri minder bloed daar naar toe wordt gevoerd.” Is deze onderstelling wel juist? Ik meende tot heden, dat bij samentrekking van de baarmoeder ook het onderste segment en de cervix minder bloed kregen. De baarmoeder slap te laten na de uitdrijving der placenta lijkt mij — ook omdat een deel der placenta bijna steeds in het corpus uteri gezeten heeft — gevaarlijk en mag ik daarom niet probeeren.

Groningen, 20 Maart 1919.

G. C. NIJHOFF.

BRIEFWISSELING.

„ASSCHEPOES”.

Mag ik dr. CORNELIA DE LANGE (zie bldz. 940, vorige aflevering) een eenvoudig rekensommetje voorleggen? Het door haar zoo geprezen, keurig gedrukte boek van dr. GORTER telt geen volle 500 bladzijden en kost f 20.—; ons *Tijdschrift* geeft per jaar ongeveer 4000 bladzijden. Om even keurig voor den dag te komen als het boek van dr. GORTER, zou de inteeckenprijs naar evenredigheid slechts f 160.—, zegge honderd zestig gulden, behoeven te bedragen. Mij dunkt, wat wij voor f 15.— geven, is nog zoo kwaad niet; de inhoud van het *Tijdschrift*, dat zich in zoovele uitnemende medewerkers(sters) verheugt, is in elk geval voortreffelijk. Verdient het nu waarlijk de treurig-minachtende benaming „Asschepoes” alleen, omdat het op niet al te fraai papier wordt gedrukt? Is dat niet een beetje te ijdelijk hangen aan uiterlijkheden?

Dr. CORNELIA DE LANGE vergeve mij deze ontboezeming. Ik weet, dat zij het *Tijdschrift* een warm hart toedraagt, en daarom juist treft deze, naar onze meening onverdiende, critiek ons des te smartelijker.

G. VAN RIJNBEEK.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

Sterfte in het vluchtelingenkamp te Zeist.

Naar aanleiding van berichten, die in Fransche bladen, bijv. de *Liberté*, verschenen zijn over de groote sterfte onder Fransche vluchtelingen hier te lande, heeft de Centrale Gezondheidsraad een onderzoek ingesteld naar de sterfte in het kamp te Zeist, waar deze vluchtelingen voor het meerendeel gehuisvest zijn geweest. Het verslag van dit onderzoek, uitgebracht aan den minister van arbeid, onder dagteekening van 6 Februari 1919, is opgenomen in de *Nederlandsche Staatscourant* van 21 Maart l.l., n°. 68, en bevat de volgende gegevens.

Het kamp te Zeist herbergde Fransche vluchtelingen van 25 October 1918 af tot in